Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

12 юли 2012 година*

„Обща митническа тарифа — Комбинирана номенклатура — Тарифни позиции 3002 и 3502 — Кръвен албумин, приготвен за терапевтични или профилактични цели — Обработка на продукта“

По дело C-291/11

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Hoge Raad der Nederlanden (Нидерландия) с акт от 13 май 2011 г., постъпил в Съда на 9 юни 2011 г., в рамките на производство по дело

Staatssecretaris van Financiën

срещу

TNT Freight Management (Amsterdam) BV,

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: г-н K. Lenaerts, председател на състав, г-жа R. Silva de Lapuerta, г-н E. Juhász, г-н G. Arestis (докладчик) и г-н D. Šváby, съдии,

генерален адвокат: г-жа E. Sharpston,

секретар: г-н A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

— за нидерландското правителство, от г-жа C. Wissels и г-жа B. Koopman, в качеството на представители,

— за Европейската комисия, от г-н M. van Beek и г-жа L. Bouyon, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

* Език на производството: нидерландски.

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на Комбинираната номенклатура, съдържаща се в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета от 23 юли 1987 година относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа (ОВ L 256, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 4, стр. 3), изменен с Регламент (ЕО) № 1789/2003 на Комисията от 11 септември 2003 година (ОВ L 281, стр. 1, наричана по-нататък „КН“), и по-специално на забележка 1, буква ж) към глава 30 от КН и на забележка 1, буква б) към глава 35 от същата.

2 Запитването е отправено в рамките на спор между Staatssecretaris van Financiën (Държавен секретар по финансите) и TNT Freight Management (Amsterdam) BV (наричано по-нататък „TNT“) относно искането TNT да заплати митни сборове за вноса на кръвен албумин.

Правна уредба

Хармонизираната система

3 Международната конвенция относно Хармонизираната система за описание и кодиране на стоките (наричана по-нататък „ХС“), сключена в Брюксел на 14 юни 1983 г., и протоколът за изменението към нея от 24 юни 1986 г. (наричана по-нататък „Конвенцията относно ХС“) са одобрени от името на Европейската икономическа общност с Решение 87/369/ЕИО на Съвета от 7 април 1987 година за сключване на Международната конвенция относно Хармонизираната система за описание и кодиране на стоките и протокола за изменение към нея (ОВ L 198, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 3, стр. 199).

4 Съгласно член 3, параграф 1, буква а) от Конвенцията относно ХС всяка договаряща страна се задължава да приведе своите тарифни и статистически номенклатури в съответствие с ХС, да използва всички позиции и подпозиции на последната без допълнения или изменения, заедно със съответните им кодове, и да следва последователността на номериране в тази система. Същата разпоредба предвижда, че освен това всяка договаряща страна се задължава да прилага общите правила за тълкуване на ХС, както и всички забележки към разделите, главите и подпозициите на ХС и да не изменя обхвата на тези раздели, глави и подпозиции.

5 Съгласно член 6, параграф 1 от Конвенцията относно ХС в рамките на Съвета за митническо сътрудничество се създава комитет, наречен „Комитет по Хармонизираната система“, състоящ се от представители на всяка договаряща страна. Неговата задача се състои по-конкретно в това да предлага изменения на посочената конвенция и да подготвя обяснителни бележки, мнения за класиране или други мнения за тълкуване на ХС.

6 В обяснителната бележка към ХС относно позиция 3002 се посочва, че към тази позиция спада кръвният албумин (например човешки албумин, получен чрез разделяне на плазма от същинска човешка кръв), приготвен за терапевтични или профилактични цели, и се уточнява, че кръвният албумин, неприготвен за тези специфични цели, е класиран в позиция 3502.

7 В точка 1 от обяснителната бележка към ХС относно позиция 3502 се посочва, че албумините от тази позиция са животински или растителни протеини, които по-специално се използват при приготвянето на лепила, храни или фармацевтични продукти. От същата бележка следва също, че кръвният албумин, приготвен за терапевтични или профилактични цели, е изключен от позиция 3502.

Комбинираната номенклатура

8 Регламент № 2658/87 въвежда КН, която възпроизвежда позициите и подпозициите на ХС от шест цифри, като за КН са специфични само седмата и осмата цифра, с които се образуват подразделения.

9 Приложими за целите на разрешаването на спора по главното производство са редакциите на КН, произтичащи от Регламент (ЕО) № 2031/2001 на Комисията от 6 август 2001 година за изменение на приложение I към Регламент № 2658/87 (ОВ L 279, стр. 1), Регламент (ЕО) № 1832/2002 на Комисията от 1 август 2002 г. година за изменение на приложение I към Регламент № 2658/87 (ОВ L 290, стр. 1) и Регламент № 1789/2003. Що се отнася до настоящия случай, релевантните разпоредби от трите редакции са идентични.

10 За да осигури в максимална степен еднаквото прилагане на Общата митническа тарифа, Световната митническа организация включва в ХС съвкупност от задължителни уводни разпоредби, които по отношение на Съюза са възпроизведени в общите правила за тълкуване на КН. Последните са включени в част първа, раздел I, дял A от КН и гласят:

„Класирането на стоките в [КН] се подчинява на следните принципи:

1. Текстът на заглавията на разделите, на главите или на подглавите има само индикативна стойност, като класирането се определя законно съгласно термините на позициите и на забележките към разделите или към главите и съгласно следващите правила, когато те не противоречат на посочените по-горе термини на позициите и на забележките към разделите или към главите.

[…]

6. Класирането на стоките в подпозициите на една и съща позиция е нормативно определено съгласно термините на тези подпозиции и забележките към подпозициите, както и, mutatis mutandis, съгласно горните правила, при условие че могат да се сравняват само подпозиции на еднакво ниво. Освен при разпоредби, предвиждащи обратното, за прилагането на това правило, се вземат предвид и забележките към разделите и главите“ [неофициален превод].

11 Глава 30, озаглавена „Фармацевтични продукти“, към която спада позиция 3002, е включена във втората част от КН и има следното съдържание:

„3002	Човешка кръв; животинска кръв, приготвена за терапевтични, профилактични или диагностични цели; антисеруми и други кръвни съставки, модифицирани имунологични продукти, дори получени по биотехнологичен път; ваксини, токсини, култури от микроорганизми (с изключение на маите) и подобни продукти:
3002 10	- Антисеруми и други кръвни съставки, модифицирани имунологични продукти, дори получени по биотехнологичен път:
3002 10 10	- - Антисеруми
	- - Други:
3002 10 91	- - - Хемоглобин, кръвни глобулини и серумглобулини
	- - - Други:
3002 10 95	- - - - От човешки произход
3002 10 99	- - - - Други
3002 20 00	- Ваксини за хуманната медицина
3002 30 00	- Ваксини за ветеринарната медицина
3002 90	- Други:
3002 90 10	- - Човешка кръв
3002 90 30	- - Животинска кръв, приготвена за терапевтични, профилактични или диагностични цели […]“ [неофициален превод].

12 Съгласно забележка 1, буква ж) към глава 30 от КН „кръвният албумин, неприготвен за терапевтични или профилактични цели (позиция 3502)“ [неофициален превод] не спада към тази глава.

13 Позиция 3502 от глава 35 от КН, озаглавена „Белтъчни вещества; продукти на базата на модифицирани скорбяла или нишесте; лепила; ензими“, гласи следното:

„3502	Албумини (включително концентратите на два или повече протеини, получени от суроватка, съдържащи тегловно повече от 80 % протеини от суроватка, изчислени в сухо вещество), албуминати и други производни на албумините:
	- Яйчен албумин:
	[...]
3502 20	- Млечен албумин, включително концентратите от два или повече протеини, получени от суроватка:
	[...]
3502 90	- Други:
	- - Албумини, различни от яйчния албумин и млечния албумин:
3502 90 20	- - - Негодни или направени негодни за консумация от човека
3502 90 70	- - - Други
	[...]“ [неофициален превод].

14 От забележка 1, буква б) към глава 35 от КН по-специално следва, че „кръвните съставки (различни от кръвния албумин, неприготвен за терапевтични или профилактични цели), медикаментите и другите продукти от глава 30“ [неофициален превод] не спадат към тази глава.

15 Съгласно член 9, параграф 1, буква а), второ тире и член 10 от Регламент № 2658/87 Европейската комисия приема обяснителните бележки към КН след разглеждането им от секция „Тарифна и статистическа номенклатура“ на Комитета по Митническия кодекс. Тези обяснителни бележки съдържат следната информация:

„3002 10 95 Други

и

3002 10 99 Към тези подпозиции принадлежат по-специално „нормалните“ серуми, плазмата, фибриногенът, фибринът, както и кръвният албумин, при условие, че е бил приготвен за терапевтични или профилактични цели (например човешки албумин, получен чрез разделяне на плазма от същинска човешка кръв).

Изключва се от тези подпозиции (забележка 1, [буква] ж) на настоящата глава) кръвният албумин, неприготвен за терапевтични или профилактични цели (позиция 3502)“.

Спорът по главното производство и преюдициалният въпрос

16 През 2002 г., 2003 г. и 2004 г. TNT подава няколко декларации за допускане до свободно обращение на стока, наречена „Bovuminar Cohn Fraction V ph. 7.0“. Това е извлечен от говежда кръв кръвен албумин, добит чрез обработка на кръвна плазма, към която се добавя етанол и соли, като се коригира степента на киселинност (наричан по-нататък „разглежданият продукт“). Съгласно предоставената от запитващата юрисдикция информация този продукт не е годен за консумация от хора или животни. Използва се като „хранителна среда“ за клетки и е една от четиринадесетте съставки, необходими за приготвянето на някои специфични протеини, наричани още „антитела“, които се използват при лечението на определени болести и

състояния. Освен това съгласно същата информация пазарната цена на продукта е около 600 USD на килограм, докато използваният в хранително-вкусовата промишленост кръвен албумин, струва около 6 USD на килограм.

17 В тези декларации TNT избира за разглеждания продукт подпозиция 3002 10 10 от КН, поради което допускането му до свободно обращение се освобождава от митни сборове.

18 Вследствие на подадена на 19 декември 2004 г. декларация е извършен анализ на проба от продукта. Съгласно изготвения въз основа на този анализ доклад пробата се състои от кръвен албумин под формата на бежов прах с люспи и няма никакви данни продуктът да е бил приготвен за терапевтични или профилактични цели. Съгласно същия доклад на поставения етикет е посочено, че продуктът може да се използва само за изследвания и за допълнителна обработка и че не е предназначен за консумация от хора или животни. Въз основа на този анализ за разглеждания продукт е определена тарифна подпозиция 3502 90 70 от КН, поради което с митнически акт от 25 юли 2005 г. TNT е приканено да заплати съответните митни сборове.

19 След като жалбата срещу това искане за плащане е отхвърлена, TNT подава жалба до Rechtbank te Haarlem (Районен съд Харлем).

20 Тази юрисдикция постановява, че жалбата е основателна и отменя искането за плащане. Митническата администрация обжалва решението на Rechtbank te Haarlem пред Gerechtshof te Amsterdam (Апелативен съд Амстердам), който потвърждава решението.

21 Gerechtshof te Amsterdam счита, че използването на разглеждания продукт като „хранителна среда“ за култивиране на клетки е присъщо за него и макар да е възможно използването му по друг начин, то в никакъв случай не е от такова естество и няма такова значение, че да повлияе на класирането на продукта в КН. Тази юрисдикция счита, че макар сам по себе си разглежданият продукт да няма терапевтично или профилактично действие, той е от съществено значение за производството на антитела с терапевтично действие и следователно се приготвя за терапевтични цели по смисъла на забележка 1, буква ж) към глава 30 от КН. Ето защо посочената юрисдикция счита, че продуктът трябва да бъде класиран в подпозиция 3002 90 от КН.

22 Срещу решението на Gerechtshof te Amsterdam е подадена касационна жалба до Hoge Raad der Nederlanden. Според последния практиката на Съда в тази област изглежда е противоречива. От една страна, в някои решения се посочвало, че класираните в глава 30 от КН продукти сами по себе си следва да притежават медицински свойства. От друга страна, съгласно Решение от 1 юни 1995 г. по дело Thyssen Haniel Logistic (C-459/93, Recueil, стр. I-1381) в глава 30 от КН могат да бъдат класирани продукти, които нямат медицински свойства, но поради присъщото за характерните им свойства предназначение следва да се използват за медицински цели.

23 При тези обстоятелства Hoge Raad der Nederlanden решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Следва ли забележка 1, буква ж) към глава 30 от [ХС] във връзка със забележка 1, буква б) към глава 35 от същата [ХС] да се тълкува в смисъл, че кръвен албумин — който сам по себе си няма терапевтично или профилактично действие, но е приготвен с цел приготвянето на продукти с терапевтично или профилактично действие, от съществено значение е за това приготвяне и поради естеството си може да се използва единствено за тази цел — е приготвен за терапевтични или профилактични цели по смисъла на тази забележка?“.

Предварителни бележки

24 Трябва да се подчертае, че макар в акта си за преюдициално запитване запитващата юрисдикция да се позовава на тарифните позиции от КН, с въпроса си тя иска тълкуване на забележка към глава от ХС.

25 Без да е нужно да се взема отношение по въпроса дали в рамките на предвиденото в член 267 ДФЕС сътрудничество между Съда и националните юрисдикции последният е компетентен да се произнася по тълкуването на разпоредби от ХС, трябва да се констатира, че при всички положения в разглеждания случай не е необходимо да се извършва подобно тълкуване, тъй като в Съюза посочените разпоредби се прилагат само посредством КН, която е изготвена въз основа на ХС (вж. в този смисъл Решение от 23 октомври 2001 г. по дело Tridon, C-510/99, Recueil, стр. I-7777, точка 24).

26 Поради това следва да се приеме, че въпросът се отнася до тълкуването на забележка 1, буква ж) към глава 30 от КН, която е идентична със забележка 1, буква ж) към глава 30 от ХС.

По преюдициалния въпрос

27 С въпроса си запитващата юрисдикция по същество пита дали кръвен албумин — който сам по себе си няма терапевтично или профилактично действие, но е произведен с цел приготвянето на продукти с терапевтично или профилактично действие, от съществено значение е за това приготвяне и поради естеството си може да се използва единствено за тази цел — е приготвен за терапевтични или профилактични цели по смисъла на забележка 1, буква ж) към глава 30 от КН и съответно спада към позиция 3002 от КН.

28 Според нидерландското правителство, за да може да се класира в позиция 3002, кръвният албумин сам по себе си трябва да има терапевтично или профилактично действие. То счита, че това тълкуване произтича от практиката на Съда, и по-специално от Решение от 14 декември 1995 г. по дело Colin и Dupré (C-106/94 и C-139/94, Recueil, стр. I-4759), Решение от 10 декември 1998 г. по дело Glob-Sped (C-328/97, Recueil, стр. I-8357) и Решение от 7 март 2002 г. по дело Biochem (C-259/00, Recueil, стр. I-2461).

29 От друга страна, Комисията счита, че кръвен албумин — който не може да се използва пряко за терапевтични или профилактични цели, но въпреки това е предназначен за същите цели, след като е бил приготвен по определен начин — може да бъде класиран в тарифна позиция 3002, при условие обаче че, за да придобие терапевтично или профилактично значение, продуктът се нуждае само от обработка чрез проста операция.

30 Съгласно постоянната съдебна практика в интерес на правната сигурност и на улесняване на контрола определящият критерий за тарифното класиране на стоките трябва като цяло да се търси в техните обективни характеристики и свойства, както са определени в текста на позицията от КН и в забележките към раздела или главата (вж. по-специално Решение от 19 октомври 2000 г. по дело Peacock, C-339/98, Recueil, стр. I-8947, точка 9, Решение от 16 септември 2004 г. по дело DFDS, C-396/02, Recueil, стр. I-8439, точка 27, Решение от 15 септември 2005 г. по дело Intermodal Transports, C-495/03, Recueil, стр. I-8151, точка 47 и Решение от 18 юли 2007 г. по дело Olicom, C-142/06, Сборник, стр. I-6675, точка 16).

31 Всъщност от общите правила за тълкуване на КН № 1 и № 6 следва, че класирането на стоките се определя законно съгласно текста на позициите и подпозициите, както и съгласно забележките към разделите и главите от номенклатурата, които имат задължителна правна сила.

32 Освен това обяснителните бележки към КН, изготвени от Комисията, и тези към ХС, изготвени от Световната митническа организация, имат съществен принос за тълкуването на обхвата на различните тарифни позиции, без обаче да имат задължителна правна сила (Решение от 26 октомври 2006 г. по дело Turbon International, C-250/05, Recueil, стр. I-10531, точка 16).

33 Важно е също да се припомни, че предназначението на продукта може да бъде обективен критерий за класиране, доколкото това предназначение е присъщо на продукта, като последното трябва да се прецени в зависимост от обективните характеристики и свойства на продукта (вж. Решение от по дело Thyssen Haniel Logistic, посочено по-горе, точка 13; Решение от 15 февруари 2007 г. по дело RUMA, C-183/06, Сборник, стр. I-1559, точка 36 и Решение по дело Olicom, посочено по-горе, точка 18).

34 В случая разглежданият продукт е кръвен албумин с говежди произход и е една от четиринадесетте съставки, необходими за приготвянето на някои специфични протеини, наричани още „антитела“, които се използват при лечението на определени болести и състояния. Установено е, че продуктът е от съществено значение за производството на тези антитела и е предназначен за употреба с терапевтична цел.

35 Трябва да се отбележи, че кръвният албумин се посочва изрично в КН. Така забележка 1, буква ж) към глава 30 от нея предвижда, че „кръвният албумин, неприготвен за терапевтични или профилактични цели (позиция 3502)“ не спада към тази глава. Едновременно с това забележка 1, буква б) към глава 35 от КН посочва, че „кръвните съставки (различни от кръвния албумин, неприготвен за терапевтични или профилактични цели), медикаментите и другите продукти от глава 30“ не спадат към тази глава.

36 Така текстът на посочените забележки придава решаващо значение на предназначението на кръвния албумин. За да се класира в глава 30, и по-специално в позиция 3002 от КН, той трябва да бъде приготвен „за терапевтични или профилактични цели“.

37 В това отношение трябва да се констатира, че нито в упоменатите по-горе забележки към главите, нито в обяснителните бележки относно тарифни позиции 3002 и 3502 е отбелязано, че посоченият в забележка 1, буква ж) към глава 30 от КН кръвен албумин трябва да притежава собствено терапевтично или профилактично свойство.

38 Освен това, макар че следва да се отбележи, че в посочената в точка 28 от настоящото решение съдебна практика се отнася за продукти, които спадат към глава 30 от КН и действително притежават лечебни или превантивни свойства, това не позволява от същата глава да бъдат изключени продуктите, които, без да имат присъщо терапевтично или профилактично естество, са предназначени за терапевтични или профилактични цели, след като са били приготвени.

39 По примера на Комисията, изразът „приготвен за“ трябва да се разбира като притежаващ две страни. Така определен продукт може поради естеството си да бъде използван пряко за терапевтични или профилактични цели или да бъде приготвен за същите цели. Ето защо обстоятелството, че разглежданият продукт не може пряко да бъде използван за такива цели, не изключва възможността към момента на преминаване през митницата поради обективните си характеристики и свойства той въпреки всичко да се счита за приготвен за терапевтични или профилактични цели.

40 В това отношение трябва да се подчертае, че за да класира продукти в глава 30 от КН, Съдът проверява дали те имат ясно изразена терапевтична или профилактична насоченост, чието действие се съсредоточава върху точно определени функции на човешкия организъм, както и дали е възможно прилагането им за превенция или лечение на дадена болест или състояние

(вж. в този смисъл Решение от 6 ноември 1997 г. по дело LTM, C-201/96, Recueil, стр. I-6147, точки 37 и 45, както и Решение от 12 март 1998 г. по дело Laboratoires Sarget, C-270/96, Recueil, стр. I-1121, точки 39 и 48).

41 От Решение по дело Thyssen Haniel Logistic, посочено по-горе, може да се заключи също, че в глава 30 от КН може да бъде класиран продукт, който поради своите обективни характеристики и свойства по естествен начин е предназначен за медицинска употреба. В посоченото решение се разглежда стерилен прах, представляващ смес от аминокиселини, който след добавяне на вода се предписва като разтвор за перфузия при провеждането на медицинско лечение. Следователно този продукт сам по себе си няма медицински свойства, но въпреки това е класиран в глава 30 от КН поради предназначението му.

42 Ето защо трябва да се приеме, че кръвен албумин — който няма собствено терапевтично действие, но се прилага в превенцията или лечението на дадена болест или състояние — трябва да се счита за приготвен с терапевтична цел по смисъла на забележка 1, буква ж) към глава 30 от КН, при условие че специално е предназначен за такава употреба.

43 Не може да се приеме обаче позицията на Комисията, че в тарифна позиция 3002 може да бъде класиран само продукт, който, за да придобие терапевтично или профилактично значение, е бил обработен чрез проста операция.

44 Всъщност нито приложимата към момента на настъпване на фактите по главното производство КН, нито обяснителните бележки относно позиции 3002 и 3502, нито пък практиката на Съда позволяват да се даде определение на „проста операция“ и да се определи на кой етап обработката на продукта може да се квалифицира като съществена.

45 Освен това критерий за класиране като предложения от Комисията не би позволил нито да се гарантира правната сигурност, нито да се осигури улесняването на проверките. Всъщност въвеждането от Съда на критерии относно обработката на продукт за терапевтични или профилактични цели, които засягат по-специално зависима от развитието на технологиите област, би могло да доведе до противоречиви преценки и така да се увреди еднаквото прилагане на КН в Европейския съюз.

46 Въз основа на дадените по-горе указания запитващата юрисдикция трябва да класира разглеждания продукт, като провери дали с оглед на обективните му характеристики и свойства при митническото деклариране е било установено, че този продукт е предназначен за приготвянето на продукти, които имат терапевтично или профилактично действие.

47 С оглед на предходните съображения на поставения въпрос следва да се отговори, че забележка 1, буква ж) към глава 30 от КН във връзка със забележка 1, буква б) към глава 35 от същата номенклатура трябва да се тълкува в смисъл, че кръвен албумин — който сам по себе си няма терапевтично или профилактично действие, но е произведен с цел приготвянето на продукти с терапевтично или профилактично действие, от съществено значение е за това приготвяне и поради естеството си може да се използва единствено за тази цел — е приготвен за терапевтични или профилактични цели по смисъла на тази забележка.

По съдебните разноски

48 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

Забележка 1, буква ж) към глава 30 от Комбинираната номенклатура, съдържаща се в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета от 23 юли 1987 година относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа, изменен с Регламент (ЕО) № 1789/2003 на Комисията от 11 септември 2003 година, във връзка със забележка 1, буква б) към глава 35 от същата номенклатура, трябва да се тълкува в смисъл, че кръвен албумин — който сам по себе си няма терапевтично или профилактично действие, но е произведен с цел приготвянето на продукти с терапевтично или профилактично действие, от съществено значение е за това приготвяне и поради естеството си може да се използва единствено за тази цел — е приготвен за терапевтични или профилактични цели по смисъла на тази забележка.

Подписи